U 40/2023 vp; Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta asetukseksi kuljetuspalveluiden kasvihuonekaasupäästöjen laskemiselle; Finnairin lausunto

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle 28.9.2023

Finnair kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä.

Finnair pitää komission ehdotusta sekä tarpeellisena ja tervetulleena. Luotettavalle ja vertailtavissa olevalle päästötiedolle on kysyntää ja sen tuottaminen on sekä yhtiöiden että rahti- ja matkustaja-asiakkaan intressissä. Finnair ilmoittaa päästönsä kolmansille osapuolille ja tulisi siten asetuksen soveltamisalan piiriin.

Finnair näkee ehdotuksen lisäarvon erityisesti siinä, että rahti- ja matkustaja-asiakas pystyy vertailemaan eri liikennemuotojen ja kuljetusketjujen päästöjä ja halutessaan valitsemaan vähiten päästöjä tuottavan kuljetuspalvelun. Finnair on kirjelmässä todetun kanssa samaa mieltä siinä, että asetuksen ympäristöhyötyjen suhteuttaminen Suomen olosuhteisiin on epävarmaa.

Kuten kirjelmässä todetaan, lentoliikenteelle ei useinkaan ole Suomesta matkustettaessa käytännöllistä vaihtoehtoa. Finnair kilpailee kuitenkin globaalisti vaihtomatkustajista. Venäjän ilmatilan sulusta johtuvien huomattavasti pidentyneiden Aasian lentoreittien takia Finnair on menettänyt lyhyimpään lentoreittiin perustuvan kilpailuedun myös päästöjen näkökulmasta. Eteläisiin liikenteen solmukohtiin (Dubai, Doha) verrattuna lentäminen Euroopasta Helsingin ja Venäjän ilmatilan läpi Aasiaan tuotti 40 % vähemmän päästöjä. Verrattuna lentämiseen muualla Euroopassa sijaitsevan hubin kautta reitti Helsingin kautta oli keskimäärin 17 % energiatehokkaampi.

Ehdotuksen laskentametodologian lähtökohtana oleva ISO-standardi perustuu päästöjen elinkaarilaskentatapaan (ns. well-to-wheel), joka poikkeaa IATA:n jäsenilleen suosittelemasta laskentakäytännöstä, joka perustuu polttoaineen käytön päästöihin (ns. tank-to-wheel). Tämä voi merkitä sitä, että globaalissa vertailussa EU:n lainsäädännön piiriin kuuluvien lentoyhtiöiden laskenta tuottaa isommat päästöt.

Finnair tukee valtioneuvoston kantaa, jonka mukaan jatkovalmisteluissa on varmistettava ehdotuksen yhteensopivuus ja johdonmukaisuus muun unionin lainsäädännön ja ehdotusten kanssa. Uusiutuvan lentopolttoaineen valmistus- ja käyttövelvoitetta koskevan RefuelEU Aviation -asetuksen mukaisesti komission tulee laatia lentoyhtiöiden päästövertailun mahdollistava ns. Ecolabel. Finnair on yksi EASA:n kumppaneista Ecolabelin valmistelussa. Finnair pitää tärkeänä, että Ecolabel tulee olemaan ehdotetun asetuksen mukainen.

Finnair tukee valtioneuvoston kantaa myös siltä osin, että jatkovalmisteluissa on kiinnitettävä huomiota jo kerättävän tiedon hyödyntämiseen hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Lentoyhtiöiden raportointivelvollisuudet kasvavat ns. Fit for 55 -pakettiin kuuluvan lainsäädännön täytäntöönpanon myötä. Kerran toimitettuja päästötietoja tulee komission pystyä hyödyntämään laajasti.

Lisätietoja: Anna Sotaniemi, yhteiskuntasuhdepäällikkö,
anna.sotaniemi@finnair.com, 040-661 0903